

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 9.11.2022
COM(2022) 632 final

2022/0376 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS

Gambia suhtes suurema viisatasu kohaldamise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Viisaeeskirja¹ artikli 25a lõike 2 kohaselt hindab komisjon korrapäraselt ja vähemalt kord aastas kolmandate riikide koostööd tagasivõtmise valdkonnas ja annab sellest nõukogule aru.

Lähtuvalt sellest hindamisest ja võttes arvesse meetmeid, mille komisjon on võtnud asjaomase kolmanda riigiga tagasivõtmise valdkonnas tehtava koostöö parandamiseks, ning liidu üldiseid suhteid asjaomase kolmanda riigiga, järeldas komisjon, et Gambia ei ole teinud piisavalt koostööd ja seetõttu on vaja võtta meetmeid. Sellest lähtuvalt võttis komisjon kooskõlas viisaeeskirja artikli 25a lõike 5 punktiga a 15. juulil 2021 vastu ettepaneku nõukogu rakendusotsuse kohta, millega peatatakse viisaeeskirja allpool osutatud teatavate sätete kohaldamine Gambia kodanike suhtes. Nõukogu võttis rakendusotsuse (EL) 2021/1781 vastu 7. oktoobril 2021².

Viisaeeskirjas on märgitud, et kui komisjoni hindamise põhjal ja kooskõlas viisaeeskirja artikli 25a lõike 5 punktiga b leitakse, et vastavalt kõnealusele rakendusotsusele võetud meetmed ei ole tõhusad, siis peaks komisjon esitama ettepaneku, millega kohaldatakse järkjärgult suuremat viisatasu summas 120 või 160 eurot. Seda viisatasu kohaldataks 80 euro suuruse tavapärase viisatasu asemel.

• Gambia juhtum

Pärast nõukogu rakendusotsuse (EL) 2021/1781 vastuvõtmist jätkasid komisjon ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident dialoogi Gambia ametiasutustega ning palusid neil viivitamata parandada tagasivõtmise valdkonnas tehtavat koostööd. Komisjon ja liikmesriigid suhtlesid Gambia ametiasutuste esindajatega nii tehnilisel kui ka poliitilisel tasandil. EL on korduvalt rõhutanud oma tõsist muret edusammude puudumise ja võimalike tagajärgede pärast, kui olukorda ei parandata.

Tagasivõtmise valdkonnas tehtav koostöö Gambiaga on jätkuvalt problemaatiline. Liikmesriikidega tehtavas koostöös on esinenud tõrkeid tagasivõtmise ja tagasisaatmise protsessi kõigis etappides. Liikmesriigid teatasid komisjoni tehtud pideva hindamise raames, mis põhines liikmesriikide esitatud usaldusväärsete andmete kasutamisel, aruteludel asjaomastes nõukogu töörühmades ja eksperdirühmade kohtumistel ning liidu institutsioonide, organite ja asutuste esitatud usaldusväärsetel andmetel, et koostöö oli ebapiisav tagasivõtuprotsessi kõigis etappides, sh tuvastamise ja tagasisaatmismenetluse hea tava kohaldamisel, milles EL ja Gambia on kokku leppinud.

Peaaegu kogu 2019. ja 2020. aasta vältel ning 2021. aasta märtsist 2022. aasta märtsini peatas Gambia ühepoolset ELi liikmesriikide võimaluse saata Gambiast pärit ebaseaduslikke rändajaid tagasi tellimuslendudega.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

² Nõukogu 7. oktoobri 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/1781, millega peatatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 810/2009 teatavate sätete kohaldamine Gambia suhtes.

Tagasivõtmise ja tagasisaatmise valdkonnas ei ole siiani tehtud olulisi ega püsivaid edusamme, kuigi Gambia ametiasutused alustasid 2022. aastal tagasivõtmise valdkonnas koostööd. Tagasivõtmise valdkonnas tehtavat koostööd takistab see, et Gambia ametiasutused ei ole vastanud liikmesriikide esitatud tuvastamistaotlustele, nende tuvastamismenetlused on aeglased ja ebatõhusad, näiteks lükatakse tagasivõtmistaotlused või täiendavate vestluste taotlused tagasi, ehkki on esitatud tõend kodakondsuse kohta, ning et keeldutakse tuvastamisvestluste korraldamisest. Jätkuvalt esineb probleeme reisidokumentide õigeaegsel väljastamisel, isegi kinnitatud juhtude puhul, mis mõjutab omakorda tagasisaatmisoperatsioonide korraldamist.

2022. aasta märtsis tühistas Gambia tellimuslendude ühepoolse moratoriumi. Kuid koostöö tagasisaatmisoperatsioonide valdkonnas on jätkuvalt keerukas: Gambia ametiasutused väljastasid esimeste tagasisaatmisoperatsioonide jaoks maandumisload erinevalt kokkulepitust vähem kui nädal enne lennu toimumist, mis põhjustas korralduslikke probleeme ja lendude tühistamisi. Seejärel on toimunud ainult kolm tagasisaatmisoperatsiooni – 2022. aasta juunis, juulis ja septembris. Tagasisaatmisoperatsioonid peavad jätkuma ja lendude sagedust tuleb suurendada.

Hoolimata sellest, et nõukogu rakendusotsusega võeti vastu piiravad viisameetmed ja komisjon on pidevalt töötanud Gambiaga koostöö parandamise nimel, ei ole veel tehtud olulisi ja püsivaid edusamme viisaeeskirja artikli 25a lõikes 2 sätestatud näitajate puhul.

Lähtuvalt eespool nimetatust ning võttes arvesse üldiseid suhteid ja meetmeid, mille komisjon on siiani koostöö parandamiseks võtnud, ollakse seisukohal, et Gambia koostöö ELiga tagasivõtmise valdkonnas on siiani ebapiisav ja tuleb võtta täiendavaid meetmeid.

- **Aruanne Gambiaga tagasivõtmise valdkonnas tehtava koostöö alal saavutatud edusammude kohta**

Viisaeeskirja artikli 25a lõikega 7 on antud komisjonile ülesanne esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanne Gambiaga tagasivõtmise valdkonnas tehtava koostöö edenemise kohta pärast nõukogu rakendusotsuse (EL) 2021/1781 kohaste meetmete jõustumist.

Nagu on märgitud eespool, esines liikmesriikidega tehtavas koostöös tõrkeid tagasivõtmise ja tagasisaatmise kõigis etappides.

Olukord pärast nõukogu rakendusotsusega (EL) 2021/1781 ette nähtud viisaeeskirja peatatud sätete jõustumist näitab, et otsus üksi ei ole tulemuslikult ajendanud Gambiat võtma meetmeid tagasivõtmise valdkonnas tehtava koostöö alal oluliste ja püsivate edusammude tegemiseks. Seetõttu teeb komisjon ettepaneku jätkata kehtivate meetmete kohaldamist ja minna kooskõlas viisaeeskirja artikli 25a lõike 5 punktiga b veelgi kaugemale, s.o kohaldada Gambia kodanike suhtes suuremat viisatasu. Eesmärk on ajendada Gambia ametiasutusi võtma vajalikke meetmeid, et parandada tagasivõtmise valdkonnas tehtavat koostööd.

- **Liidu üldised suhted Gambiaga**

Alates Gambia üleminekust demokraatialle 2017. aastal on EL andnud Gambiale pidevalt poliitilist ja rahalist toetust.

Gambia on teinud viimastel aastatel edusamme, et tugevdada järk-järgult oma demokraatiat, ning seal toimusid hiljuti edukad presidendi- (2022. aasta jaanuaris) ja parlamendivalimised

(2022. aasta aprillis). Selle tulemusena on EL suurendanud poliitilist tegevust ja toetanud positiivse eeskuju andmist Lääne-Aafrikas, eelkõige enamate kõrgetasemeliste kontaktide kaudu.

Gambia mitmeaastase sihtprogrammi³ eelarve aastateks 2021–2027 on 119 miljonit eurot.

Gambial on erikorra „Kõik peale relvade“ (edaspidi „EBA“)⁴ alusel ELi turule tollimaksu- ja kvoodivaba juurdepääs. 2019. aastal allkirjastati kuueaastane kalandusalane partnerlusleping⁵. Riik on Cotonou lepingu⁶ osaline.

- **Nõukogu rakendusotsus (EL) 2021/1781**

Komisjon järeldas 2019. aastal läbi viidud koostöö hindamise tulemusena, et Gambia ei olnud teinud tagasivõtmise valdkonnas piisavalt koostööd. Lähtuvalt ettepanekust, mille komisjon esitas viisaeeskirja artikli 25a lõike 5 punkti a kohaselt 7. oktoobril 2021, võttis nõukogu vastu rakendusotsuse (EL) 2021/1781, millega peatatakse ajutiselt viisaeeskirja teatavate sätete kohaldamine Gambia kodanike suhtes. Peatatud sätted on järgmised:

- võimalus loobuda üksikjuhtudel viisataotlejalt nõutavate tõendavate dokumentide esitamise teatavatest nõuetest. See tähendab, et olenemata taotleja „viisaajaloost“ ja varem antud viisade nõuetekohasest kasutamisest tuleb iga taotluse puhul esitada kõik riiki sisenemise tingimuste täitmist kinnitavad tõendavad dokumendid, mis on Schengeni piirieskirjades sätestatud;
- viisaeeskirja artikli 16 lõike 5 punktis b konkreetsetele liikmesriikidele ette nähtud võimalus loobuda diplomaatilise passi ja teenistuspassi kasutajalt viisatasu nõudmisest. See taotlejate kategooria peab tasuma tavapärase viisatasu;
- üldine 15-kalendripäevane ajavahemik taotluse läbivaatamiseks, millele on osutatud viisaeeskirja artikli 23 lõikes 1. Sellest tulenevalt on kõigil meetmete kohaldamisalasse kuuluvatel juhtudel tavapärane menetlusaeg nüüd 45 päeva;
- mitmekordsete viisade väljastamine kooskõlas viisaeeskirja artikli 24 lõigetega 2 ja 2c. See tähendab, et meetmetega hõlmatud taotlejatele antakse ainult ühekordseid viisasid.

Liikmesriigid on neid meetmeid kohaldanud alates 2021. aasta novembrist ja need jäävad kehtima kuni nõukogu võtab vastu otsuse, millega neid muudetakse või need kehtetuks tunnistatakse.

- **Väljapakutud täiendavad viisameetmed**

Meetmete kohaldamisala

Suuremat viisatasu peaksid tasuma ainult need Gambia kodanikud, kelle suhtes kohaldatakse viisanõuet. Seda ei peaks tasuma alla 12 aasta vanused lapsed ega viisataotlejad, kellelt viisatasu nõudmisest on loobutud. Suurendatud viisatasu ei piiraks samuti viisaeeskirja artikli

³ https://international-partnerships.ec.europa.eu/system/files/2019-09/nip-gambia-edf11-2016_en.pdf

⁴ Reguleeritud [määrusega \(EL\) nr 978/2012](#).

⁵ ELT L 208, 8.8.2019.

⁶ ELT L 317, 15.12.2000.

16 lõikes 6 sätestatud võimalust üksikjuhtudel viisatasu nõudmisest loobuda või seda vähendada.

Lisaks sellele ei suurendata viisatasu direktiivi 2004/38/EÜ⁷ kohaldamisalasse kuuluvate (liikuvate) ELi kodanike või sellise kolmanda riigi kodanike pereliikmete puhul, kellel on ühelt poolt liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt asjaomase kolmanda riigi vahelise lepingu alusel vaba liikumise õigus, mis on samaväärne liidu kodanike vastava õigusega. Samuti ei piira see liikmesriikidele rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste täitmist.

Viisameetmete sisu

Viisaeeskirja artikli 16 lõikega 2a lubatakse nõuda tavapärase 80 euro suuruse viisatasu asemel 120 või 160 euro suurust viisatasu. Võttes arvesse, et suuremat viisatasu tuleks kohaldada järk-järgult, nagu on sätestatud viisaeeskirja artikli 25a lõike 5 punktis b, peab komisjon praeguses etapis asjakohaseks teha ettepanek nõuda uue meetme kohaldamisalasse kuuluvatelt Gambia kodanikelt 120 euro suurust viisatasu.

Suurema viisatasu kohaldamise periood

Viisaeeskirja artikli 25a lõike 5 punktis b ei ole sätestatud konkreetset perioodi suurema viisatasu kohaldamiseks. Seetõttu jääb suurem viisatasu kehtima kuni nõukogu otsustab seda muuta või see kehtetuks tunnistada.

Viisaeeskirja artikli 25a lõike 6 kohaselt peaks komisjon artikli 25a lõikes 2 sätestatud näitajate põhjal pidevalt hindama tagasisivõtmise valdkonnas tehtava koostöö alal tehtud edusamme, sh abi liikmesriikide territooriumil ebaseaduslikult viibivate isikute tuvastamisel, reisidokumentide õigeaegne väljastamine ja tagasisaatmisoperatsioonide korraldamine. Komisjon peaks andma aru selle kohta, kas on võimalik teha kindlaks olulised ja püsivad edusammud kõnealuse kolmanda riigiga tagasisivõtmise valdkonnas tehtavas koostöös, ning ta võib muu hulgas liidu üldiseid suhteid kõnealuse kolmanda riigiga arvesse võttes esitada nõukogule ettepaneku rakendusotsus kehtetuks tunnistada või seda muuta.

Lisaks sellele peaks komisjon artikli 25a lõike 7 kohaselt hiljemalt kuus kuud pärast rakendusotsuse jõustumist esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kõnealuse kolmanda riigi edusammude kohta tagasisivõtmise valdkonnas tehtavas koostöös.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Kavandatav otsus on kooskõlas viisaeeskirjaga, millega on kehtestatud ühise viisapoliitika ühtlustatud eeskirjad. Ühine viisapoliitika reguleerib menetlusi ja tingimusi selliste viisade väljastamiseks, millega lubatakse viibida liikmesriikide territooriumil kuni 90 päeva mis tahes 180 päeva pikkusel perioodil. Kavandatav otsus tugineb meetmetele, mida on Gambia suhtes juba kohaldatud alates 2021. aasta lõpust kooskõlas nõukogu rakendusotsusega (EL) 2021/1781, ja on seega kõnealuse rakendusotsusega kooskõlas.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

EL edendab ühistel väärtustel ja kohustustel põhinevat terviklikku lähenemisviisi rände ja sundrände. Uue rände- ja varjupaigaleppe kohaselt on kavas arendada ja süvendada sihtotstarbelisi, kõikehõlmavaid ja tasakaalustatud partnerlusi, et edendada koostööd kõigis asjaomastes aspektides:

- abivajajatele kaitse tagamine ning vastuvõtivate riikide ja kogukondade toetamine;
- majanduslike võimaluste suurendamine ning tegelemine ebaseadusliku rände ja sundrände algpõhjustega;
- partnerite toetamine, et tugevdada rände juhtimist ja haldamist;
- tagasisaatmise ja -võtmise valdkonnas tehtava koostöö edendamine;
- seaduslike võimaluste loomine Euroopasse jõudmiseks.

Liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheline koostöö liikmesriigis ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisvõtmise valdkonnas on selle poliitika oluline osa. Selleks et tugevdada kõikehõlmavaid partnerlusi ja tagada kolmandate riikide täielik koostöö, on Euroopa Ülemkogu kutsunud ELi üles kasutama kõiki võimalikke vahendeid, sh arengukoostööd, kaubandust ja viisameetmeid⁸.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määruse (EÜ) nr 810/2009 (millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri)) artikli 25a lõike 5 punkt b.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Kavandatud meetmete eesmärk on veenda Gambiat parandama liikmesriigis ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisvõtmise valdkonnas tehtavat koostööd. Meetmed on proportsionaalsed taotletava eesmärgiga. Kavandatud meetmed ei mõjuta Gambia kodanike võimalust taotleda ja saada viisasid, vaid suurendavad ainult viisataotlejatele nõutavaid tasusid. Lisaks sellele on teatavad isikute kategooriad käesoleva otsuse kohaldamisalast välja arvatud.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

⁸ EUCO 22/21 (17).

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata.

- **Mõjuhindang**

Ei kohaldata.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

Kavandatud meetmed ei mõjuta võimalust viisataotlust esitada ja viisat saada ning seega austatakse nende puhul viisataotlejate põhiõigusi, eelkõige õigust perekonnaelu austamisele.

4. MÕJU EELARVELE

Ei kohaldata.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ei kohaldata.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artiklis 1 on selgitatud kavandatud rakendusotsuse kohaldamisala. Lõigetes 1 ja 2 on täpsustatud, et seda kohaldatakse ainult selliste Gambia kodanike suhtes, kellelt nõutakse viisat, ja mitte nende suhtes, kes on määruse (EL) 2018/1806 artikli 4 või 6 alusel viisanõudest vabastatud.

Lõikes 3 on sätestatud, et otsust ei kohaldata alla 12-aastaste laste suhtes, nagu on sätestatud viisaeeskirja artikli 16 lõikes 2a.

Lõikes 4 on selgitatud, et otsust ei kohaldata selliste viisataotlejate suhtes, kelle puhul on kooskõlas viisaeeskirja artikli 16 lõikega 4 või lõike 5 punktiga a või c viisatasu nõudmisest loobunud. Viisatasu nõudmisest ei saa siiski loobuda Gambia diplomaatilise passi ja teenistuspassi omanike puhul, kuna viisaeeskirja artikli 16 lõike 5 punkti b kohaldamine on nõukogu rakendusotsusega 2021/1781 peatatud. Kõnealuste passidega Gambia kodanike suhtes kohaldatakse seega kavandatud rakendusotsust ja suuremat viisatasu.

Lisaks sellele on lõikes 5 täpsustatud, et otsus ei piira viisaeeskirja artikli 16 lõikega 6 ette nähtud võimalust üksikjuhtudel viisatasu nõudmisest loobuda või seda vähendada.

Lõikega 6 on kavandatud otsuse kohaldamisalast välja arvatud viisataotlejad, kes on direktiivi 2004/38/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate liidu kodanike või selliste kolmandate riikide

kodanike pereliikmed, kellel on ühelt poolt liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt kolmanda riigi vahelise lepingu alusel vaba liikumise õigus, mis on samaväärne liidu kodanike vastava õigusega.

Lõikes 7 on täpsustatud, et kavandatud otsus ei piira liikmesriikide rahvusvaheliste kohustuste täitmist ning lõikes 8 on juhitud tähelepanu sellele, et kavandatud rakendusotsus ei mõjuta selliste viisameetmete kohaldamist, mis juba kehtivad Gambia suhtes kooskõlas nõukogu rakendusotsusega (EL) 2021/1781.

Artiklis 2 on sätestatud, et kavandatud otsuse kohaldamisalasse kuuluvatelt Gambia kodanikelt nõutakse 120 euro suurust viisatasu.

Artikkel 3 sisaldab kavandatud otsuse adressaatide, s.o asjaomaste liikmesriikide loetelu.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS

Gambia suhtes suurema viisatasu kohaldamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri),⁹ eriti selle artikli 25a lõike 5 punkti b,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Gambiaga tagasivõtmise valdkonnas tehtavat koostööd hinnati määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 25a lõike 2 kohaselt ebapiisavaks. Võttes arvesse seni astunud samme, et parandada koostööd ja liidu üldisi suhteid Gambiaga, peeti Gambia koostööd liiduga tagasivõtmise küsimustes ebapiisavaks, mistõttu oli vaja võtta liidu meetmeid.
- (2) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 25a lõike 5 punktiga a võeti 7. oktoobril 2021 vastu nõukogu rakendusotsus (EL) 2021/1781,¹⁰ millega on ajutiselt peatatud määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 14 lõike 6, artikli 16 lõike 5 punkti b, artikli 23 lõike 1 ja artikli 24 lõigete 2 ja 2c kohaldamine teatavate Gambia kodanike suhtes.
- (3) Määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 25a lõike 2 kohaselt on komisjon pärast nõukogu rakendusotsuse (EL) 2021/1781 jõustumist pidevalt hinnanud Gambiaga tagasivõtmise valdkonnas tehtavat koostööd. Hindamise kohaselt ei ole tehtud märkimisväärsed edusamme, kuna tuvastamise ja tagasisaatmise valdkonnas tehtavas koostöös on jätkuvalt probleeme, ei ole järgitud ELi tagasivõtukokkuleppes sätestatud tähtaegu ning tellimuslendudega tagasisaatmise moratoorium, mille Gambia ühepoolset kehtestas, kehtis kuni 2022. aasta märtsini. Hoolimata teatavatest piiratud edusammudest, eelkõige kolme maandumisloa väljastamine tagasisaatmisoperatsioonide jaoks, mis toimusid pärast Gambia kehtestatud moratooriumi peatamist, on tagasivõtmise valdkonnas tehtav koostöö jätkuvalt ebapiisav ning on vaja olulisi ja püsivaid edusamme.
- (4) Komisjoni hinnangul on Gambia koostöö liiduga tagasivõtmise valdkonnas nõukogu rakendusotsusega (EL) 2021/1781 võetud meetmetest hoolimata jätkuvalt ebapiisav ja seega on vaja võtta täiendavaid meetmeid. Nõukogu rakendusotsus (EL) 2021/1781 peaks jääma kehtima.

⁹ ELT L 243, 15.9.2009, lk 1.

¹⁰ Nõukogu 7. oktoobri 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/1781, millega peatatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 810/2009 teatavate sätete kohaldamine Gambia suhtes (ELT L 360, 11.10.2021, lk 124).

- (5) Gambia kodanike suhtes suurema viisatasu järkjärguline kohaldamine peaks saatma Gambia ametiasutustele selge sõnumi vajaduse kohta võtta meetmeid koostöö parandamiseks tagasivõtmise valdkonnas.
- (6) Seega tuleks Gambia kodanikelt, kelle suhtes kohaldatakse viisanõuet kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1806,¹¹ nõuda määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 16 lõikes 2a sätestatud 120 euro suurust viisatasu. Seda tasu ei nõuta alla 12-aastastelt lastelt. Seda ei tohiks samuti nõuda viisataotlejatelt, kelle puhul on viisatasu nõudmisest loobunud kooskõlas määruse (EL) 810/2009 artikli 16 lõikega 4 või artikli 16 lõike 5 punktiga a või c.
- (7) Käesolev otsus ei tohiks mõjutada direktiivi 2004/38/EÜ kohaldamist, millega laiendatakse vaba liikumise õigust pereliikmetele nende kodakondsusest olenemata, kui nad ühinevad liidu kodanikuga või on temaga kaasas. Käesolevat otsust ei tohiks seega kohaldada direktiivi 2004/38/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate liidu kodanike või selliste kolmandate riikide kodanike pereliikmete suhtes, kellel on liidu ja kolmanda riigi vahelise lepingu alusel vaba liikumise õigus, mis on samaväärne liidu kodanike vastava õigusega.
- (8) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed ei tohiks piirata kohustusi, mis liikmesriikidel on rahvusvahelise õiguse kohaselt muu hulgas rahvusvaheliste valitsustevaheliste organisatsioonide asukohariigina või rahvusvaheliste konverentside võõrustajariigina, mille on kokku kutsunud ÜRO või muud liikmesriikides asuvad rahvusvahelised valitsustevahelised organisatsioonid. Seega ei tohiks suuremat viisatasu kohaldada viisat taotlevate Gambia kodanike suhtes, kui see on vajalik selleks, et liikmesriigid saaksid täita oma kohustusi selliste organisatsioonide asukohariigina või selliste konverentside võõrustajariigina.
- (9) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev otsus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokolli artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu otsuse tegemist käesoleva otsuse üle, kas ta rakendab seda oma õiguses.
- (10) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ;¹² seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (11) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)¹³ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ¹⁴ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1806, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (kodifitseeritud) (ELT L 303, 28.11.2018, lk 39).

¹² Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

¹³ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

¹⁴ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi

- (12) Šveitsi puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)¹⁵ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ¹⁶ artikliga 3.
- (13) Liechtensteini puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)¹⁷ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL¹⁸ artikliga 3.
- (14) Käesolev otsus on õigusakt, mis põhineb Schengeni *acquis*’l või on muul viisil sellega seotud vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2, 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 ja 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat otsust kohaldatakse selliste Gambia kodanike suhtes, kelle suhtes kehtib viisanõue vastavalt määrusele (EL) 2018/1806¹⁹.
2. Käesolevat otsust ei kohaldata selliste Gambia kodanike suhtes, kes on viisanõudest vabastatud määruse (EL) 2018/1806 artikli 4 või 6 alusel.
3. Käesolev otsus ei piira võimalust üksikjuhtudel viisatasu nõudmisest loobuda või seda vähendada kooskõlas määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 16 lõikega 6.
4. Käesolevat otsust ei kohaldata selliste Gambia kodanike suhtes, kes taotleavad viisat ja kes on direktiivi 2004/38/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate liidu kodanike või selliste kolmandate riikide kodanike pereliikmed, kellel on liidu ja kolmanda riigi

ühinemiseks Schengeni *acquis*’ sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

¹⁵ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

¹⁶ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

¹⁷ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

¹⁸ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 60, 18.6.2011, lk 19).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1806, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (kodifitseeritud) (ELT L 303, 28.11.2018, lk 39).

vahelise lepingu alusel vaba liikumise õigus, mis on samaväärne liidu kodanike vastava õigusega.

5. Käesolevat otsust kohaldatakse, ilma et see piiraks neid juhtumeid, kui liikmesriiki seob rahvusvahelisest õigusest tulenev kohustus, eelkõige:
- (a) rahvusvahelise valitsustevahelise organisatsiooni asukohariigina;
 - (b) ÜRO või mõnes liikmesriigis asuvate muude rahvusvaheliste valitsustevaheliste organisatsioonide poolt kokku kutsutud või nende egiidi all toimuva rahvusvahelise konverentsi võõrustajariigina;
 - (c) privileege ja immunitete kehtestava mitmepoolse lepingu alusel või
 - (d) tulenevalt Püha Tooli (Vatikan) ja Itaalia vahel 1929. aastal sõlmitud lepingust (Lateraani pakt), nagu seda on viimati muudetud.
6. Käesolevat otsust kohaldatakse, ilma et see piiraks meetmeid, mis on sätestatud nõukogu rakendusotsuses (EL) 2021/1781 ja mida selle alusel kohaldatakse.

Artikkel 2

Reguleerimisese

Gambia kodanikud maksavad viisatasu summas 120 eurot.

Artikkel 3

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud Belgia Kuningriigile, Bulgaaria Vabariigile, Tšehhi Vabariigile, Saksamaa Liitvabariigile, Eesti Vabariigile, Kreeka Vabariigile, Hispaania Kuningriigile, Prantsuse Vabariigile, Horvaatia Vabariigile, Itaalia Vabariigile, Küprose Vabariigile, Läti Vabariigile, Leedu Vabariigile, Luksemburgi Suurhertsogiriigile, Ungarile, Malta Vabariigile, Madalmaade Kuningriigile, Austria Vabariigile, Poola Vabariigile, Portugali Vabariigile, Rumeeniale, Sloveenia Vabariigile, Slovaki Vabariigile, Soome Vabariigile ja Rootsi Kuningriigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*